

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ» РҚБ
«ХАЛЫҚ» ЖҚ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

РОО «НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»
ЧФ «Халық»

THE BULLETIN

OF THE ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
«Halyk» Private Foundation

PUBLISHED SINCE 1944

1 (407)

JANUARY – FEBRUARY 2024

ALMATY, NAS RK

В 2016 году для развития и улучшения качества жизни казахстанцев был создан частный Благотворительный фонд «Халык». За годы своей деятельности на реализацию благотворительных проектов в областях образования и науки, социальной защиты, культуры, здравоохранения и спорта, Фонд выделил более 45 миллиардов тенге.

Особое внимание Благотворительный фонд «Халык» уделяет образовательным программам, считая это направление одним из ключевых в своей деятельности. Оказывая поддержку отечественному образованию, Фонд вносит свой посильный вклад в развитие качественного образования в Казахстане. Тем самым способствуя росту числа людей, способных менять жизнь в стране к лучшему – профессионалов в различных сферах, потенциальных лидеров и «великих умов». Одной из значимых инициатив фонда «Халык» в образовательной сфере стал проект *Ozgeris powered by Halyk Fund* – первый в стране бизнес-инкубатор для учащихся 9-11 классов, который помогает развивать необходимые в современном мире предпринимательские навыки. Так, на содействие малому бизнесу школьников было выделено более 200 грантов. Для поддержки талантливых и мотивированных детей Фонд неоднократно выделял гранты на обучение в Международной школе «Мирас» и в *Astana IT University*, а также помог казахстанским школьникам принять участие в престижном конкурсе «*USTEM Robotics*» в США. Авторские работы в рамках проекта «Тәлімгер», которому Фонд оказал поддержку, легли в основу учебной программы, учебников и учебно-методических книг по предмету «Основы предпринимательства и бизнеса», преподаваемого в 10-11 классах казахстанских школ и колледжей.

Помимо помощи школьникам, учащимся колледжей и студентам Фонд считает важным внести свой вклад в повышение квалификации педагогов, совершенствование их знаний и навыков, поскольку именно они являются проводниками знаний будущих поколений казахстанцев. При поддержке Фонда «Халык» в южной столице был организован ежегодный городской конкурс педагогов «*Almaty Digital Ustaz*».

Важной инициативой стал реализуемый проект по обучению основам финансовой грамотности преподавателей из восьми областей Казахстана, что должно оказать существенное влияние на воспитание финансовой

грамотности и предпринимательского мышления у нового поколения граждан страны.

Необходимую помощь Фонд «Халык» оказывает и тем, кто особенно остро в ней нуждается. В рамках социальной защиты населения активно проводится работа по поддержке детей, оставшихся без родителей, детей и взрослых из социально уязвимых слоев населения, людей с ограниченными возможностями, а также обеспечению нуждающихся социальным жильем, строительству социально важных объектов, таких как детские сады, детские площадки и физкультурно-оздоровительные комплексы.

В копилку добрых дел Фонда «Халык» можно добавить оказание помощи детскому спорту, куда относится поддержка в развитии детского футбола и карате в нашей стране. Жизненно важную помощь Благотворительный фонд «Халык» оказал нашим соотечественникам во время недавней пандемии COVID-19. Тогда, в разгар тяжелой борьбы с коронавирусной инфекцией Фонд выделил свыше 11 миллиардов тенге на приобретение необходимого медицинского оборудования и дорогостоящих медицинских препаратов, автомобилей скорой медицинской помощи и средств защиты, адресную материальную помощь социально уязвимым слоям населения и денежные выплаты медицинским работникам.

В 2023 году наряду с другими проектами, нацеленными на повышение благосостояния казахстанских граждан Фонд решил уделить особое внимание науке, поскольку она является частью общественной культуры, а уровень ее развития определяет уровень развития государства.

Поддержка Фондом выпуска журналов Национальной Академии наук Республики Казахстан, которые входят в международные фонды Scopus и WoS и в которых публикуются статьи отечественных ученых, докторантов и магистрантов, а также научных сотрудников высших учебных заведений и научно-исследовательских институтов нашей страны является не менее значимым вкладом Фонда в развитие казахстанского общества.

С уважением, Благотворительный Фонд «Халык»!

БАС РЕДАКТОР:

ТҮЙМЕБАЕВ Жансейіт Қансейітұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан)

ҒАЛЫМ ХАТШЫ:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Абай атындағы ҚазҰПУ Педагогикалық білімді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

САТЫБАЛДЫ Әзімхан Әбілқайырұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Экономика институтының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан), **Н = 6**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилян академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина), **Н=2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және менеджмент университетінің кәсіптік білім берудің педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Ләззат Мыктыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), **Н = 3**

БУЛАТБАЕВА Күлжанат Нурымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Б. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 2**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар және мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), **Н=2**

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихевна, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры, (Алматы, Қазақстан), **Н = 3**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы РҚБ-нің Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген

№ 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ, 2024

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТУЙМЕБАЕВ Жансент Кансеитович, доктор филологических наук, профессор, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

САТЫБАЛДИН Азимхан Абылкаирович, доктор экономических наук, профессор, академик НАН РК, директор института Экономики (Алматы, Казахстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан), **Н = 6**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Лязат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагадинского университета имени Е.А.Букетова (Караганда, Казахстан), **Н=3**

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), **Н=2**

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), **Н = 3**

«Вестник РОО «Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № **16895-Ж**, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан», 2024

EDITOR IN CHIEF:

TUIMEBAYEV Zhansait Kanseitovich, Doctor of Philology, Professor, Honorary Member of NAS RK, Rector of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan).

SCIENTIFIC SECRETARY:

ABYLKASSYMOVA Alma Esimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Executive Secretary of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

EDITORIAL BOARD:

SATYBALDIN Azimkhan Abilkairovich, Doctor of Economics, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Institute of Economics (Almaty, Kazakhstan), **H = 5**

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology (Almaty, Kazakhstan) **H = 4**

LUKYANENKO Irina Grigor'evna, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" (Kiev, Ukraine) **H = 2**

SHISHOV Sergey Evgen'evich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education of the Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), **H = 6**

SEMBIEVA Lyazzat Maktybekova, Doctor of Economic Science, Professor of the L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 3**

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy of Buketov Karaganda University (Karaganda, Kazakhstan), **H = 3**

BULATBAYEVA Kulzhanat Nurymzhanova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarın (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 2**

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-chief of the journal «Standards and monitoring in education» (Moscow, Russia), **H = 2**

YESSIMZHANOVA Saira Rafikhevna, Doctor of Economics, Professor at the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), **H = 3**.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications

of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2024

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 1. Number 407 (2024), 636–649
<https://doi.org/10.32014/2024.2518-1467.697>

IRSTI 06.35.31
UDC 330.138

© **K. Satymbekova^{1*}, M. Daurbayeva¹, V. Karibov¹, A. Raiymbekova²,
B. Korpaliyeva³, Y. Uzun⁴,
A.A. Kuralbayev⁵, 2024**

¹Auezov University, Kazakhstan, Shymkent;

²Kyzylorda University Bolashak, Kazakhstan, Kyzylorda;

³Peoples' Friendship University named after A.Kuatbekov, Kazakhstan, Shymkent;

⁴Bitlis Eren University, Turkey, Bitlis;

⁵Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University,
Kazakhstan, Turkestan.

E-mail: satymbekova72@mail.ru

THE STRUCTURE OF MONEY MOVEMENT REPORTING AND THE BASIS OF ITS ANALYSIS IN THE COMPANY

Satymbekova Katira — candidate of economic sciences, head of the department «Accounting and audit», Auezov University. 160012, Republic of Kazakhstan, Shymkent, Tauke khan Avenue, 5

E-mail: satymbekova72@mail.ru, ORCID: 0000-0002-1437-5925;

Daurbayeva Marzhan — candidate of economic sciences, Senior Lecturer of the Department of «Management and marketing», Auezov University. 160012, Republic of Kazakhstan, Shymkent, Tauke khan Avenue, 5

E-mail: daurbaeva71@mail.ru. ORCID: 0000-0002-5503-641X;

Karibov Vagif — Master of Management, Senior Lecturer of the Department «Accounting and audit», Auezov University. 160012, Republic of Kazakhstan, Shymkent, Tauke khan Avenue, 5

E-mail: vagif_karibov@mail.ru. ORCID: 0009-0007-1940-9489;

Raiymbekova Aiman — Candidate of Economic Sciences, senior lecturer at the Department of Economics, Audit, Business and Management, Kyzylorda University Bolashak. 120000, Republic of Kazakhstan, Kyzylorda, Left Bank Syrdarya district, building 111

E-mail: aiman_1969@mail.ru. ORCID: 0000-0002-4534-2384;

Korpaliyeva Bazarkul — master, Senior Lecturer of the Department of Economics of the Peoples' Friendship University named after A. Kuatbekov. 160012, Republic of Kazakhstan, Shymkent, Tole bi str., 32

E-mail: bazarkul.korpaliyeva@mail.ru. ORCID: 0000-0003-3091-763X;

Uzun Yilmaz Ulvi — Phd. Dr. of economic sciences, Bitlis Eren University, Assist.Professor Doctor, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Economic Policy. 13100, Rahva Besh Minare Campus Mah. Akhmet Eren Boulevard, Bitlis.

E-mail: yuuzun@beu.edu.tr. ORCID: 0000-0002-6428-4167;

A.A. Kuralbayev — Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan, Turkestan

E-mail: almas.kuralbayev@ayu.edu.kz. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6564-9711>.

Abstract. The purpose of the article is to consider new and higher requirements for the cash flow report, which are put forward to this form of reporting the current stage of development of the Republic of Kazakhstan as a sovereign independent state in the global environment. This is due to the need for the essence and content of financial statements to be understandable and accessible to foreign partners and comply with the requirements of international standards. It is well known that cash accounting accelerates the structural modernization of the economy and affects its further development. Currently, money flow management is an important problem related to the complexity of the financial market. Proper disclosure and classification of money and its equivalents are necessary for the correct assessment of the company's performance. Competitiveness requires finding a sufficient level of money necessary for the further development of the company. This is necessary for the full and correct disclosure of the monetary report and the assessment of the company's liquidity. The main objective of the article is to give recommendations on strengthening the financial position of the company, since the profitability of any company directly depends on the proper management of the company's cash flows, based on the data of the money flow report. The lack of necessary funds leads to financial difficulties. The loss of the company indicates the misuse of funds, firstly, the depreciation of money; secondly, the loss of the possibility of their effective placement, due to the fact that they did not receive additional income. Due to the appearance of such connections, it is necessary to analyze the cash flow in the company.

Keywords: funds, money, cash, cost, income, expense, loss, commodity, capital, financing, reporting

© К.Б. Сатымбекова^{1*}, М.У. Даурбаева¹, В.М. Кариров¹,
А.Т. Райымбекова², Б.Ж. Корпалиева³, И. Узун⁴, А.А. Куралбаев⁵, 2024

¹М. Әуезов ат. Оңтүстік Қазақстан университеті, Қазақстан, Шымкент;

²Қызылорда Болашақ университеті, Қазақстан, Қызылорда;

³Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті, Қазақстан,
Шымкент;

⁴Битлис Эрен университеті, Түркия, Битлис;

⁵Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті,
Қазақстан, Түркістан.

E-mail: satymbekova72@mail.ru

КОМПАНИЯДА АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ЕСЕПТІЛІКТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ОНЫ ТАЛДАУДЫҢ НЕГІЗДЕРІ

Сатымбекова Катира Батырхановна — экономика ғылымдарының кандидаты, М.Әуезов ат. Оңтүстік Қазақстан университеті «Есеп және аудит» кафедрасының меңгерушісі. 160012, Қазақстан Республикасы, Шымкент қ., Тәукехан даңғылы 5

E-mail: satymbekova72@mail.ru. ORCID: 0000-0002-1437-5925;

Даурбаева Маржан Унеровна — экономика ғылымдарының кандидаты, М.Әуезов ат. Оңтүстік

Қазақстан университеті «Менеджмент және маркетинг» кафедрасының аға оқытушысы. 160012, Қазақстан Республикасы, Шымкент қ., Тәукехан даңғылы 5

E-mail: daurbaeva71@mail.ru. ORCID: 0000-0002-5503-641X;

Карибов Вагиф Максұтович — менеджмент магистрі, М.Әуезов ат. Оңтүстік Қазақстан университеті «Есеп және аудит» кафедрасының аға оқытушысы. 160012, Қазақстан Республикасы, Шымкент қ., Тәукехан даңғылы 5

E-mail: vagif_karibov@mail.ru. ORCID: 0009-0007-1940-9489;

Райымбекова Айман Түребековна — экономика ғылымдарының кандидаты, Қызылорда Болашақ университеті, «Экономика, аудит, бизнес және басқару» кафедрасының аға оқытушысы. 120000, Қазақстан Республикасы, Қызылорда қ. Сырдария ауданы, Сол жағалау, 111 ғимарат

E-mail: aiman_1969@mail.ru. ORCID: 0000-0002-4534-2384;

Көрпалиева Базаркүл Жалғасқызы — магистр, Ә.Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің “Экономика” кафедрасының аға оқытушысы. 160012, Қазақстан Республикасы, Шымкент қаласы. Төлеби 32

E-mail: bazarkul.korpaliyeva@mail.ru. ORCID: 0000-0003-3091-763X;

Узун Илмаз Улви — Phd, Битлис Эрен университеті, экономика әкімшілік құқық, экономикалық саясат факультетінің профессор ассистенті. 13100, Түркия, Битлис, Рахва Беш Минаре Mah. кампусы, Ахмет Эрен бульвары

E-mail: yuuzun@beu.edu.tr. ORCID: 0000-0002-6428-4167.

Куралбаев Алмас Ахметқаримович — Phd, Экономика, басқару және құқық факультеті, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Қазақстан, Түркістан қ.

E-mail: almas.kuralbayev@ayu.edu.kz. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6564-9711>.

Аннотация. Мақаланың мақсаты – Қазақстан Республикасының әлемдік ортаға тәуелсіз, егеменді мемлекет болып кіруі ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есебінің алдына жаңа, әрі жоғары талаптар қояды. Бұл қаржылық есептіліктің мәні мен мазмұнының шетел серіктестіктерге түсінікті және қол жетерлік болуы мен оларды өңдеу және ұсынудың халықаралық стандарт талаптарына сәйкес келуі қажеттілігімен байланысты болып келеді. Компаниялар үшін ақша қаражаттарының есебін жүргізу экономиканың құрылымдық тұрғыдан қайта жаңғыруын жеделдетіп, оның әрі қарай дамуына әсер етеді. Қазіргі таңда ақшалар қозғалысын басқару қаржы нарығының күрделілігіне байланысты маңызды мәселе болып саналады. Ақшалар мен оның баламаларын дұрыс ашып көрсету және жіктеу компания қызметінің нәтижесін дұрыс бағалау үшін қажет. Бәсекеге қабілеттілік компанияның одан әрі дамуы үшін қажетті ақшаны жеткілікті деңгейде табуды талап етеді. Ақша есебін дұрыс ашып көрсету және компанияның өтімділігін бағалау үшін өте қажет. Мақаланың негізгі міндеті – компанияның қаржылық жағдайының өте жақсы болуы өз қарыздарын өтеуді қанағаттандыратын ақшаның кірістелуіне байланысты. Ақша қаражаттарының керекті қорларының болмауы қаржылық қиыншылыққа әкеледі. Компанияның залал шегуін ақша қаражаттарының көп орынсыз жұмсауын көрсетеді, біріншіден, ақшалардың құнсыздануы; екіншіден, оларды тиімді орналастыру мүмкіндігін жіберіп қоюымен, қосымша кіріс алмағандығына байланысты. Мұндай байланыстардың пайда болуына орай, компанияда ақша қаражаттарының қозғалысына талдау жасау қажет.

Түйін сөздер: қаражат, ақша, ақша қаражаты, құн, табыс, шығын, залал, тауар, капитал, қаржыландыру, есептілік

© **К.Б. Сатымбекова¹, М.У. Даурбаева¹, В.М. Карибов¹,
А.Т. Райымбекова², Б.Ж. Корпалиева³, И. Узун⁴, А.А. Куралбаев⁵, 2024**

¹Южно-Казахстанский университет им. М. Ауэзова, Шымкент, Казахстан;

²Университет Болашак Кызылорда, Кызылорда, Казахстан;

³Университет дружбы народов им. А. Куатбекова, Шымкент, Казахстан;

⁴Университет Битлис Эрен, Битлис, Турция;

⁵Международный казахско-турецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Казахстан, Туркестан.

E-mail: satymbekova72@mail.ru

СТРУКТУРА ОТЧЕТНОСТИ ПО ДВИЖЕНИЮ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ В КОМПАНИИ И ОСНОВЫ ЕЕ АНАЛИЗА

Сатымбекова Катира Батырхановна — кандидат экономических наук, заведующий кафедрой «Учет и аудит», Южно-Казахстанский университет им. М. Ауэзова. 160012, проспект Тауке хана, 5, Шымкент, Казахстан

E-mail: satymbekova72@mail.ru, ORCID: 0000-0002-1437-5925;

Даурбаева Маржан Унеровна — кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры «Менеджмент және маркетинг», Южно-Казахстанский университет им. М. Ауэзова. 160012, проспект Тауке хана, 5, Шымкент, Казахстан

E-mail: daurbaeva71@mail.ru, ORCID: 0000-0002-5503-641X;

Карибов Вагиф Максutowич — магистр менеджмента, старший преподаватель кафедры «Учет и аудит», Южно-Казахстанский университет им. М. Ауэзова. 160012, проспект Тауке хана, 5, Шымкент, Казахстан

E-mail: vagif_karibov@mail.ru, ORCID: 0009-0007-1940-9489;

Райымбекова Айман Туребековна — кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры «Экономика, аудит, бизнес и управление» Кызылординского университета Болашак, 120000, Левый берег район Сырдария, здание 111, Кызылорда, Казахстан

E-mail: aiman_1969@mail.ru, ORCID: 0000-0002-4534-2384;

Корпалиева Базаркул Жалгаскызы — магистр, старший преподаватель кафедры "Экономика", Университет дружбы народов им. А.Куатбекова. 160012, Тoleби 32, Шымкент, Казахстан

E-mail: bazarkul.korpaliyeva@mail.ru, 0000-0003-3091-763X;

Узун Илмаз Улви — Phd, Университет Битлис Эрен, ассистент профессор факультета экономики и административных наук, 13100, Кампус Рахва Беш Минаре Mah. Бульвар Ахмета Эрена, Битлис, Турция

E-mail: yuuzun@beu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6428-4167;

Куралбаев А.А. — *Международный казахско-турецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Казахстан, г. Туркестан*

E-mail: almas.kuralbayev@ayu.edu.kz, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6564-9711>.

Аннотация. Цель статьи — рассмотреть новые и более высокие требования к отчету о движении денежных средств, которые выдвигаются к данной форме отчетности на современном этапе развития Республики Казахстан, как суверенного независимого государства в мировой среде. Это связано с необходимостью того, чтобы сущность и содержание финансовой отчетности были понятны и доступны зарубежным партнерам и соответствовали требованиям международных стандартов. Общеизвестно, что учет денежных средств ускоряет структурную модернизацию экономики и влияет на ее

дальнейшее развитие. В настоящее время управление движением денег является важной проблемой, связанной со сложностью финансового рынка. Правильное раскрытие, классификация денег и их эквивалентов необходимы для правильной оценки результатов деятельности компании. Конкурентоспособность требует поиска достаточного уровня финансового обеспечения, необходимого для дальнейшего развития компании. Это необходимо для полного и правильного раскрытия денежного отчета и оценки ликвидности компании. Основная задача статьи состоит в том, чтобы дать рекомендации по укреплению финансового положения компании, поскольку от правильного управления денежными потоками компании, на основе данных отчета о движении денег, напрямую зависит прибыльность любой компании. Убыток компании свидетельствует о нецелевом расходовании денежных средств, во-первых, обесценивании денег; во-вторых, упущении возможности их эффективного размещения из-за отсутствия дополнительного дохода. В связи с появлением таких связей необходимо провести анализ движения денежных средств в компании.

Ключевые слова: средства, деньги, денежные средства, стоимость, доход, расход, убыток, товар, капитал, финансирование, отчетность

Introduction

The process of reforming the accounting system began with the independence of the Republic of Kazakhstan. IFRS, plan of model accounts of accounting report of financial and economic activities and methodological guidelines for its application and other documents contributed to the development of the accounting system of the Republic of Kazakhstan.

In making financial effective economic decisions financiers and accountants and other responsible persons performing the relevant tasks and services should fully and thoroughly study and understand the qualitative and sensible figures of the accounting system based on the collected information recorded in the accounting system.

The main purpose of the cash flow statement is the receipt and disposal of funds of a legal entity for the reporting period; provides classification information by type of activity on the operating, investment, financial activities of a legal entity for the reporting period and allows you to assess the financial condition of a legal entity by the amount of funds under the influence of these services.

The preparation of a cash flow statement basically goes through three stages: determination of cash flows as a result of operating activities; determination of cash flows as a result of investing activities; determination of cash flows as a result of financial activities.

To prepare a cash flow statement, the following operations are carried out: calculation of the initial and final balance and the amount of change and net change of each account based on the balance sheet; analysis of the nature of the operation for each account (except for the cash account); then the amount of debit and credit turnover is added and the equality of the change in the amount of the cash account is combined for checks.

The main part. The article describes the programs of the President, Government on socio-economic development of the Republic of Kazakhstan, state normative and regulatory materials, laws on accounting report and audit, and the works of foreign and domestic scientists, in particular: B. Needles, H. Anderson, D. Caldwell, V.K. Radostovets, T.G. Gabdullin, V.V. Radostovets, O.I. Schmidt, N.A. Baiboltayeva, B.C. Myrzaliyev, V.C. Abdishukirov, Q.K. Keulimzhayev, F.S. Azhibayeva, N.A. Qudaibergenov, V.L. Nazarova, A. Abdimanapov, F.S. Seidakhmetova, S.B. Baimukhanova, A.Zh. Balapanova, G.K. Tulesheva, E.O. Nurseitov.

Cost is a historical category. The main value is human labor. Value is the result of labor, the fruit of labor. The idea of value has existed for a long time in the history of mankind. And the founders of his labor theory were the English economist of the XVII century W. Petty. Scottish A. Smith, an English businessman of the XIX century, D. Ricardo. And in connection with the labor theory of value, XIX v. K. Marx made a contribution. He analyzed this in detail, revealing the two-sided nature of labor spent on goods, that is, real labor, which creates a certain consumer value, and abstract labor, which creates the appearance of value. Although there are contradictions between the two sides of the product – consumer value and value – it manifests itself as an inseparable unit.

At the stages of the development of human society, exchange relations also developed, and in the market not only goods were exchanged for each other as a natural substance, but also a separate commodity emerged from the whole world of goods, that is, a commodity – money. According to K. Marx: "Exchange value is a commodity separated from goods and going along with these goods as an independent commodity, it is money". Each individual product is considered as a consumer value. Its value is unknown, it is determined only when the balance of the goods for money. Goods and money are interchangeable in the process of exchange and are balanced with each other.

Professor A. Sheremet defined that "Financial (assets) the state of the enterprise is characterized by periods of distribution, use and formation of funds (equity and liabilities, i.e. liabilities)" (Sheremet et al., 2019).

Professor N. Rusak: "The financial condition of the enterprise is characterized by the creation, distribution and use of financial resources. The financial condition of the enterprise is characterized by the provision of the enterprise with the necessary financial resources for normal production, commercial and other activities and their expedient, effective distribution and use, as well as the existence of financial relations with other business entities, solvency and financial stability. The possibility of paying the company on time indicates its good financial situation" (Rusak et al., 1997).

Professor I. Balabanov noted that "The financial condition of an economic entity is a characteristic of its financial competitiveness (solvency, creditworthiness), the use of financial resources and capital, the fulfillment of its obligations to the state and other economic entities. Also conducts the following types of analysis of the financial condition of an economic entity: profitability; financial stability; creditworthiness; use of capital, currency self-expenditure" (Balabanov, 2018).

When making an accounting report for money transactions in companies and organizations, it is necessary to take into account the following: full and timely calculation of payment transactions; control over the completeness and effectiveness of the use of money in companies and organizations; control over the calculation, the payment procedure, the correctness of the collection and expenditure of the company's money. It is known that companies and organizations in every field interact with all individuals during their activities. During that time almost all operations are carried out with money through transactions. Companies and organizations operating in our country carry out operations with money in accordance with the rules and procedures established by the National Bank of the Republic of Kazakhstan (Keulimzhaev et al., 2012).

They open bank accounts in banking institutions of the Republic of Kazakhstan for storage of funds and money transactions between legal entities. Bank accounts reflect the contractual arrangements between the bank and customers. Bank accounts are held in tenge and foreign currency, there are several bank account types: current, saving and correspondent. Cash equivalents are assets that are similar to money but classified differently: Treasury bills, commercial paper, certificates of deposit (Myrzaliyev et al., 2006; Nazarova, 2015).

Tasks of accounting report of cash, money transactions and credit operations are timely and correct payments of the necessary settlements by means of non-cash transfers; full and prompt presentation of the availability and movement of funds and payment operations in the accounting registers; compliance with the current rules for the intended use of funds in accordance with unallocated limits, reserve and estimates; organization and maintenance of inventory of funds and transactions for the established deadlines; search for opportunities to prevent the occurrence of late accounts receivable and payable; control over the availability and safety of money in the current account at the cash register and other accounts in the bank; control over compliance with the settlement and payment procedure, timely transfer of amounts for material values and services, as well as the return of funds received in the credit order (Needles et al., 2003).

Methodology

To receive funds paid for the services performed by “STR” LLP, which we conducted the study, to the cash register, it is necessary to fill out a cash order with the number of the cash register in the form K-1, the date of execution of the operation, the name of the payer counterparty, the account from the standard account plan and income cash order with the amount of Value Added Tax, and a fiscal receipt from the cash register with fiscal memory. Money is transferred from the current account of “STR” LLP for the following purposes: travel expenses, salaries, payment for goods and services to suppliers, for the purchase of office supplies to employees, household goods, etc. Based on a contract between the company and the bank, the company uses the banking services of the “bank-client” system. This system allows the company to perform the following operations directly: making payments and transfers; converting (purchasing) foreign currency; transferring mandatory

payments to the budget, pension payments and social contributions; transfer of salaries to personal accounts of employees; receipt of bank statements about the current account (expenses, income balances, one-day transactions, copies for each transaction); receipt of exchange rates and other financial and reference information.

The “payment requirement” is filled in during transferring funds from the current account for inventory, work, services, or making pre-payments. It must specify the basis for payment (for what and on basis of which document). Such documents include invoices, contracts, and so on. A payment order is an order of the company to the servicing bank to transfer a certain amount from its current account to another company's account. Through a payment order, a corresponding payment is made for the purchased goods, materials, and services provided.

Calculation cash flows of “STR” LLP 1030 “cash on current bank accounts”. The relevant operations are carried out through this bank. The main documents are payment order; check; bank copy. All transactions carried out through the bank are registered using a copy of the bank. In SAP operations, we can see debit and credit turnover on account 1030. The copy will contain strictly defined indicators, encoded by the bank. The accountant checks the copy received from the bank, selects documents and puts the account code (correspondence) and puts the code of analytical accounting items for recording in the accounting registers for individual transactions. A copy of the bank independently replaces the Register of analytical reports on the current account and at the same time serves as a basis for accounting records.

To make a payment in “STR” LLP it is necessary to fill out a payment order. The payment order contains the number of the payment order, the date of completion, the current account number of the company, the name of the bank, the bank's personal code (BIC), the name of the receiver, i.e. the beneficiary, the current account number, the beneficiary bank, BIC, the budget reference code, the purpose of payment, the amount of money, Value Added Tax and other indicators. Every working day, a statement of the bank's current account is received and the company's indicators are checked, i.e. the balance at the beginning of the day and the end of the day, the amount for which the transaction was made during the day.

The following details are indicated during filling out a payment order: payment order number; date of writing the payment order; bank account number of the sender and beneficiary; beneficiary code and sender code – these codes consist of two signs: the first – a sign of a resident, and the second – indicates the economic sector; beneficiary bank – a bank that accepts funds received in benefit of the beneficiary based on a contract concluded by the bank with the sender; budget classification code - a tax refund code; currency date — the date of transfer of funds to the beneficiary's bank account is determined by the intention of the payer.

In turn, “STR” LLP cooperates with foreign companies. Transactions in a foreign currency must be taken into account at the initial recognition in the reporting currency by applying the exchange rate of currencies between the reporting currency and the foreign currency to the amount of the foreign currency at the date of the transaction.

Currency exchange rate – the exchange rate from one currency to another. And in subsequent reporting periods, the closing rate is converted to the national currency. Closing rate — the current exchange rate of currencies on the balance sheet date. In this case, the exchange rate difference between the foreign currency and the national currency is taken into account. The exchange rate difference can be positive or negative. A positive exchange rate difference occurs if the company receives income from the exchange rate difference (Seydakhmetova, 2013; Baimukhanova et al., 2012).

Thus, information on the receipt and expenditure of funds for the reporting period on the operational, investment and financial activities of “STR” LLP contributes to the final annual report. The analysis of the submitted reporting form allows the issuers to assess and receive information of cash received and spent during the reporting period of changes in the financial situation of the subject from the main activities, i.e. operating, investment and financial services. Cash flow reporting is performed in two methods: direct and indirect.

And now to analyze the company's cash flows, we will use the data of the 2022 report form attached to the company's annual report and create table 1.

Table 1 - Indirect methods of reporting cash flows in the financial reporting

Net profit	
Added	Reduced (deducted)
- Depreciation expense	- Reduction of income tax obligations
- Amortization of MEA	- Income invested by the share participation method
- Increase in income tax obligations	- Income from the sale of main items
- Loss caused by investments using the share participation method	- Increase of accounts to be withdrawn
- Loss from the sale of main items	- Increase in inventories
- Loss from write-off of assets	- Increase in prepaid expenses
- Reduction of accounts to be withdrawn	- Reduction of accounts payable
- Reduction of inventories	- Reduction of accrued obligations
- Reduction of prepaid expenses	
- Increase of accounts payable	
- Increase in accrued obligations	
Note – compiled by the author	

In the direct method, the amounts of funds received by buyers and customers are reflected in the funds received in the actual cash register, current account, currency account and other bank accounts. At the same time, suppliers and contractors and personnel are indicated by the amounts of funds transferred from the company's cash register and transferred from the current account and other bank accounts (Radostovets et al., 2000).

The first step in preparing a cash flow report is to determine the cash flow of operating activities. Although the profit and loss reporting reflects the income or loss of the organization, they cannot describe the receipt or expenditure of funds. The reason for this is that the profit and loss reporting is made based on the calculation principle. Income is recorded regardless of whether the money was received or not,

expenses are recorded regardless of whether the money was paid or not. As a result, to determine the cash flow of operating activities, it is necessary to replace the figures in the profit and loss reports from the calculation method with the cash method. To do it, it is necessary to change the income received into the money received from the sale and the expenses into the money paid.

Results

It seems that the flow of daily business operations is a stimulus for financial stability, which is the reason for the transition from one type of stability to another. Knowing the limits for changing sources of funds to compensate for capital contributions to main reserves or production funds allows you to manage the flow of business operations that lead to an improvement in the financial situation of the company and its stability. The task of financial stability analysis is to assess the structure and volume of assets and liabilities.

The task of financial stability analysis is to assess the structure and volume of assets and liabilities. This is necessary to answer the following questions: how independent an organization is financially, has this level of independence decreased or increased, and does the state of its assets and liabilities correspond to the goals of financial and economic activity?

The company must have payment funds, primarily money in the current account, currency account and other accounts. For debt repayment, rational money is a receivable, because it turns into real money in a stable financial turnover. At the same time, additional inventory of the company can also be attributed to the financing of debt coverage. The company may receive monetary funds from their sale. In other words, because of all the assets, it covers the debt of liabilities. If the company actually spends its current assets to cover the debt, then from that moment on, its functioning ceases, since, in addition to fixed assets, there is no money left to receive inventory. Therefore, a solvent company can be attributed to a company whose current assets are higher than the amount of current liabilities (Akhmetova et al., 2021).

Liquidity indicators are widely used to determine the solvency of economic entities, which characterize the readiness and speed of conversion of assets into money. Three commonly used indicators are: absolute liquidity ratio; intermediate liquidity ratio; and total current liquidity ratio. All the generally defined liquidity indicators of the company (absolute liquidity ratio, intermediate liquidity ratio, total current liquidity ratio) decreased at the end of the year, that is, the current assets of the company are liquid. It is also possible to determine the influence of factors that affected liquidity indicators using the next method. We will show the calculation method by creating the following table 2.

Table 2 - Calculation of factors affecting the total liquidity ratio of STR LLP, mln.tenge

№	Indicator	2021	2022	Deviation (+, -)
1	Current assets	1392,9	1056,6	-336,3
2	Current liabilities	410,0	395,9	-14,1

3	Total liquidity ratio	3,40	2,67	-0,73
Note – compiled by the author				

Based on the above data, the company's total liquidity ratio was determined to calculate the factors affecting the company's total liquidity ratios in 2022. This indicator at the end of the year decreased by - 0.73 points compared to the beginning of the year and amounted to 2.67 tenge. The factor that affected the increase was a decrease in current assets by 336.3 million tenge at the end of the year and a decrease in current liabilities by 14.1 million tenge. The total liquidity coefficient may fluctuate sharply depending on the different conditions of the company. Its level is influenced by the forms of settlements with the services provided, the duration of the production cycle, and so on.

Discussion

Asset liquidity is the ability and speed at which assets are converted into cash, while company liquidity is the ability of a company to repay its liabilities on time. Therefore, absolute liquid assets are not able to compensate for the most immediate liabilities, which means that at this point the company is insolvent, this shortfall is covered by the superiority of other groups, although in real conditions illiquid assets cannot replace liquid assets (Nurmaganbetova et al., 2020).

According to STR LLP, the balance sheet liquidity indicators are shown in Table 3:

Table 3 - Balance sheet liquidity indicators

Indicators	2021	2022	Change (+, -)	Threshold value
Absolute liquidity ratio	0,33	1,52	1,19	≥ 0,2
Fast liquidity ratio	3,27	2,63	-0,64	≥1
Current liquidity ratio	3,40	2,70	-0,70	≥2
Total liquidity ratio	0,90	7,70	6,80	≥ 0,9
Note – compiled by the author				

In STR LLP, if in 2021 the values of 4 indicators correspond to the threshold values, then the values of 2022 also correspond, that is, at the end of the year, the company becomes insolvent. The reason is that the rate of growth of current assets lags behind the rate of growth of current liabilities (in comparison with 2022, the amount of current assets decreased by 336.3 million tenge, the amount of current liabilities decreased by 14.1 million tenge). At the same time, the total liquidity ratio in 2022 will be 7.70 units, and in 2021-0.90 units. For comparison, this indicator is higher than the threshold value of 6.80, which means that the overall liquidity position of the company is good.

The above-calculated indicators are also of interest to the subjects of external analysis, namely: the absolute liquidity ratio is considered important for suppliers of raw materials, and the fast liquidity ratio is considered important for banks, and the current liquidity ratio is considered important for investors (Sultanova et al., 2017).

As discussed above, financial statements meet the user's information needs. However, financial statements cannot provide the consumer with all the information

necessary for making an economic decision. This is because it mainly describes the financial results of past events. The financial statements reflect the result of the organization's management and responsibility for the assigned resources. Consumers who want to evaluate the activities of the organization or the responsibility of the board do this in order to make a specific decision. Such decisions include, for example, the preservation or sale of an organization's investment, the transfer of management, and so on (Nurseitov, 2012).

We can say that STR LLP has achieved its goal in conducting financial statements. Because it provided the financial position of the organization, the result of its activities and the reporting information on cash flows in full to the local tax authority, the founders and consumers who need the information. This information is necessary for consumers of this information to make economic decisions. The financial statements also reflect the result of resource management entrusted to the management of the organization. Cash accounting in a company is very important for proper functioning. The easiest and most effective method is to use Securities for various settlements. These securities are directly related to financial investments. Today, many Joint-Stock Companies, Insurance Companies, Investment and pension funds, as well as other companies and organizations are registered in the country. All these companies and organizations listed above are potential participants in the securities market in our country.

According to the analysis, the volume of unused funds of STR LLP in the reporting year amounted to 603.3 million tenge. This figure increased by +466.1 million tenge (603.3–137.2) compared to last year. Of course, it is good that this indicator is higher, but economically, when all the company's obligations are closed and these funds are in circulation, it is obvious that this will lead to great success for the company. The analysis was carried out because cash is part of the composition and structure of current assets, which, if we estimate the analysis, was dominated by 48.3 short-term financial investments in 2021, the second-short-term accounts receivable was 38.2. In 2022, cash was the dominant 57 %, while short-term financial investments were 41 %.

Conclusion

According to the analysis of the financial and economic activities of STR LLP, revenue from the sale of products decreased by 1090.2 million tenge in 2022 compared to 2021. The decrease in this indicator was influenced by the conditions of epidemic and quarantine measures in the country. The cost of sold products in 2022 amounted to 1489.3 million tenge, while in 2021 this figure is higher than in the reporting year and amounted to 700.3 million tenge. - 551.4 million tenge less. First of all, the gross profit, which characterizes the financial position of the company, was negative, in particular, the loss amounted to 540.6 million tenge. Secondly, there are periodic losses in any company. Taking into account the same indicator and taking into account other revenues and expenses of the company, gross profit and loss amounted to -477.7 million tenge. The financial stability and solvency of any company is directly related to its cash flows. One of them is that the absolute liquidity

ratio increased by 1.19 points at the end of the year compared to the beginning of the year. The main factors that influenced the growth of this coefficient were the reduction of current liabilities by 410.0 million tenge in 2021 and 395.9 million tenge in 2022.

In general, having studied the methods of reporting on cash flows of STR LLP and the issues of their formation in the Republic of Kazakhstan, the company should implement the following measures for the effective use of net money in a short period of time: ensuring full or partial payment for products in high demand on the market; reducing the term of goods loans to buyers; speeding up the collection of overdue receivables; using modern forms of refinancing of receivables; speeding up the collection of payment documents of buyers of products. Slowing down the payment of funds in the short term can occur as a result of the following measures: the use of flutes to slow down the collection of payment documents; the extension of the payment period under a contract with suppliers when issuing a commodity loan to a company; the replacement of non-current assets that need to be renewed by lease (leasing) instead of their acquisition; the reorganization of the portfolio of received financial loans by replacing their short-term types with long-term ones.

In conclusion, the increase in the amount of the company's net cash flow will be realized as a result of the following measures: reduction of the amount of fixed assets; reduction of the level of variable costs; implementation of a rational tax policy that ensures a reduction in the level of total tax payments; implementation of a rational pricing policy that ensures an increase in the level of income of operating activities; application of methods of accelerated repayment of fixed assets; reduction of the payback period of the company's intangible assets; sale of unused fixed assets and intangible assets.

REFERENCES

- Akhmetova A., Aimagambetova A., Oralbayeva A., Bisembayeva G. (2021). Ways to optimize the cash resources management at the enterprise. — *Bulletin the National academy of sciences of the Republic of Kazakhstan*. — ISSN 1991–3494. — Volume 2. — Number 390. — Pp.183–189. — <https://doi.org/10.32014/2021.2518-1467.68>
- Baimukhanova C., Balapanova A. (2012). Accounting. — textbook. — Almaty. — Kazakh University. — Pp.156–169.
- Balabanov I. (2018). Financial analysis and planning of an economic entity. — M.: Finance and Statistics. — 81p.
- Keulimzhaev K., Azhibayeva Z., Kudaibergenov N. (2012). Accounting principles. – training manual. — Almaty: Economics. — Pp.103–125.
- Myrzaliyev B., Abkishukurov V. (2006). Organization of accounting in entrepreneurial activity/training manual. – Almaty. — Pp.47–64.
- Nazarova V. (2015). Accounting in business entities . — training manual. — Almaty: Economics. —Pp. 52–177.
- Needles B., Anderson H., Caldwell D. (2003). Principles of accounting. — M.: Finance and Statistics. — Pp. 320–350.
- Nurmaganbetova B., Aimagambetova A., Oralbayeva A., Akhmetova A. (2020). Ways to improve the company's cash flow potential. – NEWS Of the national academy of sciences of the republic of Kazakhstan. Series of social and human sciences. — ISSN 2224–5294. — Volume 4. — Number 332. — Pp.197–205. — <https://doi.org/10.32014/2020.2224-5294.120>

-
- Nurseitov E. (2012). Accounting. – training in organizations. – Almaty: Izdatelstvo LEM. — 432 p.
- Radostovets V., Schmidt O. (2000). Features of accounting. – Audit Center Kazakhstan. — 310 p.
- Rusak V., Rusak N. (1997). Financial analysis of business entities. – Minsk: Higher School. — 309 p.
- Seydakhmetova F. (2013). Modern accounting. – Textbook. 2nd edition. – Almaty: LEM Publishing House. — 245 p.
- Sheremet A., Starovoitova E. (2019). Accounting and analysis. — textbook . — INFRA-M. — 472 p.
- Sultanova B., Baydauletov M., Arystambayeva A., Zhunusova G. (2017). Accounting . — textbook. — Almaty: Kazakh university. — 216 p.

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

Б.Т. Абыканова, У.Т. Туленова, Ж.К. Салыкбаева, Али Чорух, А.А. Таугенбаева ШАҒЫН ЖИНАҚТЫ МЕКТЕП МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ КӘСІБИЛІГІН ДАМУ ТУРАСЫ ШАРТЫ РЕТІНДЕ ПӘНДІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ АРТТЫРУ.....	7
А. Әбілқасымов, Н. Жапашов, Н. Жұмабай, Е. Сандыбаев STEM ЖӘНЕ STEM ЕМЕС ПӘНДЕР МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ ОҚУ ПРОЦЕСІНДЕ LESSON STUDY КӘСІБИ ДАМУ БАҒДАРЛАМАСЫН ҚОЛДАНУЫ.....	22
Р.У. Альменаева, Н.Д. Андреева, Р.Х. Курманбаев, Б.А. Досжанов БОЛАШАҚ БИОЛОГИЯ МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕРІН МОБИЛЬДІ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ НЕГІЗІНДЕ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ЭКСПЕРИМЕНТТІК НӘТИЖЕЛЕРІ.....	33
Б. Анас, М. Скаков, Ш. Раманкулов, С. Есер «НАНОТЕХНОЛОГИЯ ЖӘНЕ НАНОМАТЕРИАЛДАР» ПӘНІНІҢ ОҚУ МАЗМҰНЫН ҚҰРУДЫҢ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ОҚЫТУДЫҢ КЕЗЕҢДЕРІ.....	47
С.К. Асылбекова, А.Х. Давлетова, Г.Ф. Нурбекова, Ж.А. Беккожина, О.А. Айгунова ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МОНИТОРИНГ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ БІР БӨЛІГІ РЕТІНДЕ КӘСІПТІК БАҒДАР БЕРУ ЖҰМЫСЫ.....	58
Г.Ә. Әбенова ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНДА НЕОЛОГИЗМДЕРДІ ОҚЫТУ.....	72
Ж.А. Байбағшаева, К.Т. Жанұзақова ЖОО-ДА ОРАЗБЕК СӘРСЕНБАЕВ ПРОЗАСЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІС-ТӘСІЛДЕРМЕН ОҚЫТУ.....	85
А.К. Бақажанова, А.Е. Сағимбаева, Р.А. Шоқанов БОЛАШАҚ ХИМИЯ МҰҒАЛІМДЕРІ ҮШІН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЦИФРЛЫҚ ҚҰРАЛДАРДЫ ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП ОҚЫТУДЫ ЖЕТІЛДІРУ.....	95
К.Г. Балгинбаева, Д. Муса ҚҰРАЛДЫ-ӘДІСТЕМЕЛІК ПЛАТФОРМА АРҚЫЛЫ МҰҒАЛІМДЕРДІҢ КӘСІБИ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ ТУРАСЫ НЕГІЗГІ АСПЕКТІЛЕРІ.....	109
А.И. Булшекбаева, М.К. Сураншиева, З. Бейсембаева, Ж.Ж. Асанханова ПӘНАРАЛЫҚ ИНТЕГРАЦИЯ НЕГІЗІНДЕ БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭМОЦИОНАЛДЫ ОҚЫТУ (SEL) ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	123
А.Х. Давлетова, А.Т. Назарова, А.Х. Касымов, Ж.Қ. Жалғасбекова, Р.Н. Шадиев ОҚЫТУДЫ САРАЛАУ ҮШІН ЦИФРЛЫҚ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНДІ ПАЙДАЛАНУ ӘДІСТЕМЕСІ.....	134
Р.А. Ельгинова, Ж.К. Нурбекова, К.М. Мухамедиева, Г.Ш. Нургазинова, Ж.Б. Копеев ТОЛЫҚТЫРЫЛҒАН ШЫНАЙЫЛЫҚҚА ИНФОРМАТИКА МҰҒАЛІМІН ДАЯРЛАУДЫҢ МАЗМҰНЫ.....	149
Ш. Жанысбекова, Г. Сырлыбаева ҚАЗАҚ ТІЛІН ОҚЫТУ КЕЗІНДЕ ПРАГМАТИКАЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ДАМУ ОҚУШЫЛАРДА ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ТИІМДІ ӘДІСТЕМЕЛЕРІН ЗЕРДЕЛЕУ.....	162
Ж.Е. Зулыхар, А.Р. Серікбаева, Г.Ф. Нурбекова, Қ.У. Кариева, I.M. Sirojiddinova ЖЕЛЛІК ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ОҚЫТУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....	178
Б.З. Кенжегулов, Ж. Сайдолқызы, Р.Қ. Аманғалиева, Д.А. Ахметбай, Р. Schmidt ОРТА МЕКТЕП БАҒДАРЛАМАСЫНДАҒЫ КҮРДЕЛІ ТРИГОНОМЕТРИЯЛЫҚ ТЕНДЕУЛЕРДІ ЖАСАНДЫ ЖОЛДАРМЕН ШЕШУ ӘДІСТЕРІ.....	194
Г.Р. Кошанова, Э.А. Абдыкеримова, А.Б. Туркменбаев, Б.Т. Урбисина, А.С. Омуралиев ВИРТУАЛДЫ КОНСТРУКТОР ЖӘНЕ STEM-ТЕХНОЛОГИЯСЫ БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ САУАТТЫЛЫҒЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ҚҰРАЛЫ.....	212
А.А. Куралбаева, Г. Пилтен, Г.Н., Диханбаева, А.Ш. Жүнісова БОЛАШАҚ БАСТАУЫШ СЫНЫП МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ ОҚУ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРЫ МЕН ӘДЕТТЕРІН БАҒАЛАУ: ҚАЗАҚСТАН МЫСАЛЫНДА.....	231

Р. Салықов, М. Скаков, И. Усембаева, Ш. Раманкулов, А. Чорух ОҚЫТУДАҒЫ ПӘНАРАЛЫҚ STEAM ТЕХНОЛОГИЯСЫ: «ЭЛЕКТР ЖӘНЕ МАГНЕТИЗМ» БӨЛІМІН ОҚЫТУДЫҢ ФОРМАЛАРЫ МЕН ӘДІСТЕРІ.....	241
А.Ы. Сафарғалиева ПЕДАГОГИКАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІ ДАМУЫ: НЕГІЗГІ ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР.....	253
А. Сейтмуратов, А. Нұрғалиева, С. Меңліхожаева, Д. Жарылғапова, М. Парменова, Р.Ж. Мрзабаева, А.Б. Сакулова МАТЕМАТИКА МҰҒАЛІМДЕРІН КӘСІБИ ДАЯРЛАУ МАҚСАТЫНДА МАТЕМАТИКАЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМДАРДЫ ОҚЫТУДЫҢ БОЛЖАМДЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІК МОДЕЛІ.....	269
М.К. Скаков, Т.Н. Далабаев, А. Чорух, М.М. Нуризинова БОЛАШАҚ ФИЗИКА МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУШІЛІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ.....	283
Б. Тасұов, Н.А. Нигетбаева ОҚЫТУ ҮДЕРІСІНДЕ ЭЛЕКТРОНДЫ ОҚУЛЫҚТЫҢ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	295
А.А. Таутенбаева, Г.М. Қусанов, Г.Турмуханова, Э. Куриэль-Марин, Б.Т. Абыканова ЗИЯТКЕРЛІК БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІЛЕР МЕН ВЕБ-ҚАУЫМДАСТЫҚТАР.....	306
А.Т. Тулебаева, М.К. Айтимов, Ш.М. Майгелдиева, Н. Йылдыз СЫР ӨҢІРІ АҚЫНДАРЫ ПОЭЗИЯСЫНДАҒЫ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ-ДИДАКТИКАЛЫҚ САРЫНДАР МЕН ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КӨЗҚАРАСТАР (Жүсіп Ешаниязұлы шығармалары негізінде).....	324
Д.А. Шрымбай, Э.Т. Адылбекова, Х.И. Бұлбұл БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІҢ КӘСІБИ ДАЙЫНДЫҒЫН ЖАППАЙ АШЫҚ ОНЛАЙН КУРС АРҚЫЛЫ ЖЕТІЛДІРУ МҰМКІНДІКТЕРІ.....	337

ЭКОНОМИКА

Б.Х. Айдосова, А.А. Макенова, А.Ж. Бухарбаева, Е.Ж. Ыдырыс, Н.С. Қусаева МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ҚАРЖЫСЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	349
Р.К. Арзикулова, Ж.А. Қуатбеков, С.Қ. Темірхан, Ш.И. Алимкулова, Ч. Нұрғалиева «ҚАЗМҰНАЙГАЗ» ПРО-НЫҢ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ НАРЫҚҚА ӘСЕРІ.....	366
А.Д. Асанова, Л.Ж. Аширбекова ҚР ЖЕРГІЛІКТІ ӨЗІН-ӨЗІ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫНЫҢ ЖҰМЫСЫНДАҒЫ АШЫҚТЫҚ	380
Ж.А. Бабажанова, А.А. Тапалова, А.Т. Мелекова, Н.А. Ибадильдин, Г.С. Мукина ӨМІР СҮРУ ДЕҢГЕЙІМЕН САПАЛЫ ӨМІР СҮРУ ДЕҢГЕЙІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ САНАТТАРЫ.....	390
А.Ә. Бодықова, Ж.Ш. Қыдырова, А.С. Шайнуров, А.Б. Алибекова, Э.Т. Темирбекова ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНДЕГІ ЖОҒАРЫ БІЛІМГЕ АРНАЛҒАН МЕМЛЕКЕТТІК ШЫҒЫНДАР.....	408
А.К. Бакпаева, Г.А. Оспанова, Ж.К. Басшиева, К.Н. Тастанбекова, М.Н. Нұрғабайлов, А.А. Нұрғалиева ЖАҢАҢДАНУДЫҢ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ НАРЫҚТАРЫНА ЖӘНЕ ОНЫМЕН БАЙЛАНЫСТЫ САУДА ҚАТЫНАСТАРЫНА ӘСЕРІ.....	420
Э.С. Балапанова, А.К. Джусибалиева, З.У. Джубалиева, А.К. Адельбаева, С. Дырқа АГРАРЛЫҚ ЭКСПОРТТЫҚ НАРЫҚТАРДЫ ДАМУЫ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	432
Б.М. Жұрынов ӨНЕРКӘСІП САЛАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ІРІ ҰЛТТЫҚ ХОЛДИНГТЕРІН БАСҚАРУДА ЖОБАЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ ҚҰРАЛДАРЫН ҚОЛДАНУ.....	445
Ж.С. Булхайрова, А.Б. Темирова, Ш.Ж. Сейітжағыпарова, Ш.А. Капанова ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕ ҚАЗАҚСТАННЫҢ АУЫЛДЫҚ АУМАҚТАРЫН ОРНЫҚТЫ ДАМУЫ.....	469

Н.А. Гумар, Г.А. Саймагамбетова, Ш.Е. Шалбаева, Т.К. Жолдасбаева, Л.А. Попп ӨНІРЛІК ЭКОНОМИКАНЫҢ БӘСЕКЕЛЕСТІК АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫН БАҒАЛАУ ӘДІСТЕМЕЛЕРІН САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ.....	482
З.О. Иманбаева, М.А. Токтарова, М.Ш. Күшенова, Р.К. Айтманбетова, Гиорги Абуселидзе АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ СЕКТОРЫНДА БЛОКЧЕЙН ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	498
А.Т. Исаева, Д.О. Онолтаев, М.Н. Нургабылов, Н.Н. Чуприна, М.Т. Баетова ҚАЗІРГІ ЭКОНОМИКАДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ РӨЛІ.....	513
Ғ.Е. Керімбек, А.Ж. Машаева, А.Ш. Алимбетов, Г.К. Мусаева, Г.А. Куаналиева ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТРАНЗИТТІК-КӨЛІК САЛАСЫНЫҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	528
А.П. Коваль, А.Б. Бекмагамбетов, Л.М. Шаяхметова, Ш.Т. Айтимова АҚШ ПЕН КАНАДА МЫСАЛЫН ҚОЛДАНА ОТЫРЫП, ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕГІ ӨНДІРІСТІК ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ТӘУЕКЕЛДЕРІНІҢ ЖІКТЕЛУІНЕ САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ.....	542
А.Т. Көкенова, А.Р. Шалбаева, И.Ю. Хан, К.К. Байгабулова, А.О. Демеубаева ТҰРАҚТЫ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДА АӨК ДАМУЫН БАСҚАРУДЫҢ ӨНІРЛІК СТРАТЕГИЯЛАРЫН ЗЕРТТЕУ.....	558
М.А. Меккин, Т.С. Куракбаева, С.К. Серикбаев, Ж.К. Кайрлиева, Б.С. Құлбай ПОСТКЕҢЕСТІК ЕЛДЕРДЕГІ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ.....	573
Е.Т. Мендіқұл, К.А. Утегенова, Н.Қ. Шекен, Д.А. Бекешева, А.Ж. Машаева ҚАЗАҚСТАННЫҢ КҮРІШ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ӨНІРІНДЕ ЛОГИСТИКА ЖҮЙЕСІН ҚҰРУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САУДАНЫ ДАМУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ.....	588
Б.Б. Мубарақова, Д.С. Уразалимова, А.Ж. Мусина, Ж. Байшукурова, Р.С. Якудина ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ТҰРАҚТЫ ҚР ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ ДЕҢГЕЙІН ЖОҒАРЫЛАТУДЫҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ.....	603
Г.Б. Нұрлихина, М.А. Мұкин, С.К. Сәрикбаев, Б.С. Құлбай, С.Т. Исағалиев ҚАЗАҚСТАН МЕН РЕСЕЙ АРАСЫНДАҒЫ КҮП ЖАҚТЫ ЫНТИМАҚТАСТЫҚТЫҢ ЖАҒДАЙЫ МЕН БҮЛАСАҒЫ.....	618
К.Б. Сатымбекова, М.У. Даурбаева, В.М. Карибов, А.Т. Райымбекова, Б.Ж. Корпалиева, И. Узун, А.А. Куралбаев КОМПАНИЯДА АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ЕСЕПТІЛІКТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ОНЫ ТАЛДАУДЫҢ НЕГІЗДЕРІ.....	636
А. Серікқызы, Ә.С. Бақтымбет, С.С. Бақтымбет ЕЛДІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ШАРТТАРЫНДА АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ.....	650
К.Н. Тастанбекова, А.М. Сапарбаева, С.А. Файзуллина, А.Е. Сарсенова, А.Т. Исаева, Хафез Абдо ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ИНФЛЯЦИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЛДАРЫ.....	665
З.М. Турсынқұлова, Л.А. Омарбақиев, А.Ж. Түлеева, А.У. Абишова САЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ӨМІР СҰРУ ДЕҢГЕЙІН АРТТЫРУҒА ӘСЕРІ.....	680
Н.А. Урузбаева, Ж.А. Бекмурзаева, Раб Наваз Лодхи МАҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ АЙМАҚТЫҚ ТУРИСТІК ӨНІМІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ТӘСІЛ.....	693
Л.М. Сембиева, Н. Шмиголь, Ж.А. Шанайбаева, Г.К. Бекбусинова, Ә.Ж. Исмаилова СЫРТҚЫ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ ОРГАНДАРЫНЫҢ САРАПТАМАЛЫҚ-ТАЛДАМАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН РЕФОРМАЛАУДЫҢ ЖЕКЕЛЕГЕН АСПЕКТІЛЕРІ.....	709

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Б.Т. Абыканова, У.Т. Туленова, Ж.К. Салыкбаева, Али Чорух, А.А. Таутенбаева ПОВЫШЕНИЕ ПРЕДМЕТНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ КАК УСЛОВИЕ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛИЗМА ПЕДАГОГОВ МАЛОКОМПЛЕКТНЫХ ШКОЛ.....	7
А. Абилкасымова, Н. Жапашов, Н. Жумабай, Е. Сандыбаев ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРОГРАММЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ LESSON STUDY УЧИТЕЛЯМИ, ПРЕПОДАЮЩИМИ И НЕ ПРЕПОДАЮЩИМИ STEM.....	22
Р.У. Альменаева, Н.Д. Андреева, Р.Х. Курманбаев, Б.А. Досжанов ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ БИОЛОГИИ НА ОСНОВЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МОБИЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	33
Б. Анас, М. Скаков, Ш. Раманкулов, С. Есер ПРИНЦИПЫ ПОСТРОЕНИЯ УЧЕБНОГО СОДЕРЖАНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ «НАНОТЕХНОЛОГИИ И НАНОМАТЕРИАЛЫ» И ЭТАПЫ ОБУЧЕНИЯ.....	47
С.К. Асылбекова, А.Х. Давлетова, Г.Ф. Нурбекова, Ж.А. Беккожина, О.А. Айгунова ПРОФИОРИЕНТАЦИОННАЯ РАБОТА КАК ЧАСТЬ ТЕХНОЛОГИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО МОНИТОРИНГА.....	58
Г.А. Абенова ПРЕПОДАВАНИЕ НЕОЛОГИЗМОВ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ.....	72
Ж.А. Байбатшаева, К.Т. Жанузакова ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПОДХОДОВ К ПРЕПОДАВАНИЮ ПРОЗЫ ОРАЗБЕКА САРСЕНБАЕВА В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ.....	85
А.К. Бакажанова, А.Е. Сагимбаева, Р.А. Шоқанов СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ХИМИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ: КОМПЛЕКСНАЯ ИНТЕГРАЦИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ЦИФРОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ДЛЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ХИМИИ.....	95
Г.О. Беркинбаева, Ж.Б. Чилдибаев ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ ГЕОГРАФИЧЕСКОЙ ОСОБЕННОСТИ ИЛЕ-АЛАТАУСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ПАРКА.....	109
К.Г. Балгинбаева, Д. Муса РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ НАВЫКОВ УЧИТЕЛЕЙ ЧЕРЕЗ ИНСТРУМЕНТАЛЬНО- МЕТОДИЧЕСКУЮ ПЛАТФОРМУ: КЛЮЧЕВЫЕ АСПЕКТЫ.....	123
А.Х. Давлетова, А.Т. Назарова, А.Х. Касымова, Ж.К. Жалгасбекова, Р.Н. Шадиев МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВОГО УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА ПРИ ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ ОБУЧЕНИЯ.....	134
Р.А. Ельгинова, Ж.К. Нурбекова, К.М. Мухамедиева, Г.Ш. Нургазинова, Ж.Б. Копеев СОДЕРЖАНИЕ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ ИНФОРМАТИКИ ПО ДОПОЛНЕННОЙ РЕАЛЬНОСТИ.....	149
Ш. Жанысбекова, Г.Сырлыбаева РАЗВИТИЕ ПРАГМАТИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА: ИЗУЧЕНИЕ ЭФФЕКТИВНЫХ МЕТОДИК ФОРМИРОВАНИЯ У УЧАЩИХСЯ.....	162
Ж.Е. Зулпыхар, А.Р. Серикбаева, Г.Ф. Нурбекова, К.У. Кариева, И.М. Сирожидинова СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ОБУЧЕНИЯ СЕТЕВЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ.....	178
Б.З. Кенжегулов, Ж. Сайдолкызы, Р.Қ. Амангалиева, Д.А. Ахметбай, Р. Schmidt МЕТОДЫ РЕШЕНИЯ СЛОЖНЫХ ТРИГОНОМЕТРИЧЕСКИХ УРАВНЕНИЙ ИСКУССТВЕННЫМИ ПУТЯМИ В ПРОГРАММЕ СРЕДНЕЙ ШКОЛЫ.....	194

Г.Р. Кошанова, Э.А. Абдыкеримова, А.Б. Туркменбаев, Б.Т. Урбисина, А.С. Омуралиев ВИРТУАЛЬНЫЙ КОНСТРУКТОР И СТЕМ-ТЕХНОЛОГИЯ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ ОБУЧАЮЩИХСЯ.....	212
А.А. Куралбаева, Г. Пилтен, Г.Н., Диханбаева, А.Ш. Жүнісова ОЦЕНКА ЧИТАТЕЛЬСКИХ ИНТЕРЕСОВ И ПРИВЫЧЕК БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ: НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА.....	231
Р. Салыков, М. Скаков, И. Усембаева, Ш. Раманкулов, А. Чорух МЕЖДИСЦИПЛИНАРНАЯ ТЕХНОЛОГИЯ STEAM В ОБУЧЕНИИ: ФОРМЫ И МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ РАЗДЕЛА «ЭЛЕКТРИЧЕСТВО И МАГНЕТИЗМ».....	241
А.Ы. Сафаргалиева РАЗВИТИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ: БАЗОВЫЕ НАЦИОНАЛЬНЫЕ ЦЕННОСТИ.....	253
А. Сейтмуратов, А. Нургалиева, С. Менлихожаева, Д. Жарылгапова, М. Парменова, Р.Ж. Мрзабаева, А.Б. Сакулова МОДЕЛЬ ПРОГНОЗИРОВАННОЙ КОМПЕТЕНЦИИ МАТЕМАТИЧЕСКИХ СТРУКТУР ДЛЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ МАТЕМАТИКИ.....	269
М.К. Скаков, Т.Н. Далабаев, А. Чорух, М.М. Нуризинова МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИКИ.....	283
Б. Тасуов, Н.А. Ниегбаева ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ ЭЛЕКТРОННОГО УЧЕБНИКА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ.....	295
А.А.Таутенбаева, Г.М. Кусайнов, Г.Б. Турмуханова, Ясмина Войводич, Б.Т. Абыканова СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ И ВЕБ-СООБЩЕСТВА В ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЕ.....	306
А.Т. Тулебаева, М.К. Айтимов, Ш.М. Майгелдиева, Н. Ыылдыз ФИЛОСОФСКО-ДИДАКТИЧЕСКИЕ МОТИВЫ И ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ВЗГЛЯДЫ В ТВОРЧЕСТВЕ ПОЭТОВ ЗЕМЛИ СЫРА (НА МАТЕРИАЛЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ЖУСИПА ЕШНИЯЗУЛЫ).....	324
Д.А. Шрымбай, Э.Т. Адылбекова, Х.И. Бюльбюль ВОЗМОЖНОСТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ЧЕРЕЗ МАССОВЫЙ ОТКРЫТЫЙ ОНЛАЙН-КУРС.....	337

ЭКОНОМИКА

Б.Х. Айдосова, А.А. Макенова, А.Ж. Бухарбаева, Е.Ж. Ыдырыс, Н.С. Кусаева ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПОВЕДЕНЧЕСКИХ ФИНАНСОВ.....	349
Р.К. Арзикулова, Ж.А. Куатбеков, С.К. Темирхан, Ш.И. Алимкулова, Ч. Нургалиева ВЛИЯНИЕ ИРО «КАЗМУНАЙГАЗ» НА РЫНОК КАЗАХСТАНА.....	366
А.Д. Асанова, Л.Ж. Аширбекова ТРАНСПАРЕНТНОСТЬ И ОТКРЫТОСТЬ В РАБОТЕ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ РК.....	380
Ж.А. Бабажанова, А.А. Тапалова, А.Т. Мелекова, Н.А. Ибадильдин, Г.С. Мукина ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА И УРОВНЯ ЖИЗНИ НАРОДА – ПРИОРИТЕТНЫЙ ФАКТОР НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ.....	390
А.А. Бодыкова, Ж.Ш. Кыдырова, А.С. Шайнуров, А.Б. Алибекова, Э.Т. Темирбекова ГОСУДАРСТВЕННЫЕ РАСХОДЫ НА ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ В СТРАНАХ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	408
А.К. Бакпаева, Г.А. Оспанова, Ж.К. Басшиева, К.Н. Тастанбекова, М.Н. Нургабылов, А.А. Нургалиева ВЛИЯНИЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ НА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ РЫНКИ И СВЯЗАННЫЕ С НИМИ ТОРГОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ.....	420

Э.С. Балапанова, А.К. Джусибалиева, З.У. Джубалиева, А.К. Адельбаева, С. Дырка ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ АГРАРНЫХ ЭКСПОРТНЫХ РЫНКОВ.....	432
Б.М. Журынов, ПРИМЕНЕНИЕ ИНСТРУМЕНТОВ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТА В УПРАВЛЕНИИ КРУПНЫХ НАЦИОНАЛЬНЫХ ХОЛДИНГОВ КАЗАХСТАНА В СФЕРЕ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	445
Ж.С. Булхайрова, А.Б. Темирова, Ш.Ж. Сейтжагипарова, Ш.А. Капанова УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ КАЗАХСТАНА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ.....	469
Н.А. Гумар, Г.А. Саймагамбетова, Ш.Е. Шалбаева, Т.К. Жолдасбаева, Л.А. Попп СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МЕТОДИК ОЦЕНКИ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ.....	482
З.О. Иманбаева, М.А. Токтарова, М.Ш. Кушенова, Р.К. Айтманбетова, Абуселидзе Гиорги ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ТЕХНОЛОГИИ БЛОКЧЕЙН В СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОМ СЕКТОРЕ.....	498
А.Т. Исаева, Д.О. Онолгаев, М.Н. Нургабылов, Н.Н. Чуприна, М.Т. Баева РОЛЬ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	513
Г.Е. Керимбек, А.Ж. Машаева, А.Ш. Алимбетов, Г.К. Мусаева, Г.А. Куаналиева СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ И ЭКОНОМИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ТРАНЗИТНО-ТРАНСПОРТНОЙ ОТРАСЛИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	528
А.П. Коваль, А.Б. Бекмагамбетов, Л.М. Шаяхметова, Ш.Т. Айтимова СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ КЛАССИФИКАЦИИ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ И СТРАХОВЫХ РИСКОВ В ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ПРИМЕРЕ США И КАНАДЫ.....	542
А.Т. Кокенова, А.Р. Шалбаева, И.Ю. Хан, К.К. Байгабулова, А.О. Демеубаева ИССЛЕДОВАНИЕ РЕГИОНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ АПК В УСЛОВИЯХ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ.....	558
М.А. Мекин, Т.С. Куракбаева, С.К. Серикбаев, Ж.К. Кайрлиева, Б.С. Кулбай СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ПОСТСОВЕТСКИХ СТРАНАХ (НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА).....	573
Е.Т. Мендикул, К.А. Утегенова, Н.К. Шекен, Д.А. Бекешева, А.Ж. Машаева СОЗДАНИЕ СИСТЕМЫ ЛОГИСТИКИ В РИСОВОДЧЕСКОМ РЕГИОНЕ КАЗАХСТАНА КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНОЙ ТОРГОВЛИ.....	588
Б.Б. Мубаракова, Д.С. Уразалимова, А.Ж. Мусина, Ж. Байшукурова, Р.С. Якудина РАЗВИТИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ УРОВНЯ ЗАНЯТОСТИ РК.....	603
Г.Б. Нурлихина, М.А. Мекин, С.К. Серикбаев, Б.С. Кулбай, С.Т. Исағалиев СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ МНОГОСТОРОННЕГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА КАЗАХСТАНА И РОССИИ.....	618
К.Б. Сатымбекова, М.У. Даурбаева, В.М. Карибов, А.Т. Райымбекова, Б.Ж. Корпалиева, И. Узун, А.А. Куралбаев СТРУКТУРА ОТЧЕТНОСТИ ПО ДВИЖЕНИЮ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ В КОМПАНИИ И ОСНОВЫ ЕЕ АНАЛИЗА.....	636
А. Сериккызы, А.С. Бактымбет, С.С. Бактымбет ВЛИЯНИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА НА УРОВЕНЬ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ.....	650
К.Н. Тастанбекова, А.М. Сапарбаева, С.А. Файзуллина, А.Е. Сарсенова, А.Т. Исаева, Хафез Абдо ОСОБЕННОСТИ И СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ИНФЛЯЦИОННОГО ПРОЦЕССА В КАЗАХСТАНЕ.....	665

З.М. Турсынкулова, Л.А. Омарбакиев, А.Ж. Тулеева, А.У. Абишова ВЛИЯНИЕ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ НА ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ КАЗАХСТАНА.....	680
Н.А. Урузбаева, Ж.А. Бекмурзаева, Раб Наваз Лодхи ФОРМИРОВАНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИСТСКОГО ПРОДУКТА МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ: СТРУКТУРНЫЙ ПОДХОД.....	693
Л.М. Сембиева, Н. Шмиголь, Ж.А. Шанайбаева, Г.К. Бекбусинова, А.Ж. Исмаилова ОТДЕЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ ЭКСПЕРТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНОВ ВНЕШНЕГО ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА.....	709

CONTENTS
PEDAGOGYR

B.T. Abykanova, U.T. Tulenova, Zh.K. Salykbayeva, A. Çoruh, A.A. Tautenbayeva INCREASING SUBJECT COMPETENCIES AS A CONDITION FOR DEVELOPING THE TEACHERS' PROFESSIONALISM IN SMALL CLASS SCHOOLS.....	7
A. Abylkassymova, N. Japashov, N. Zhumabay, E. Sandybayev USE OF THE LESSON STUDY PROFESSIONAL DEVELOPMENT PROGRAM BY BOTH STEM AND NON-STEM TEACHERS IN THE EDUCATIONAL PROCESS.....	22
R.U.Almenayeva, N.D. Andreeva, R.H. Kurmanbayev, B.A. Doszhanov EXPERIMENTAL RESULTS OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF FUTURE BIOLOGY TEACHERS BASED ON THE USE OF MOBILE TECHNOLOGIES.....	33
B. Anas, M. Skakov, Sh. Ramankulov, S. Eser PRINCIPLES OF CONSTRUCTION OF THE EDUCATIONAL CONTENT OF THE DISCIPLINE «NANOTECHNOLOGY AND NANOMATERIALS» AND STAGES OF TRAINING.....	47
S.K. Assylbekova, A.Kh. Davletova, G. Nurbekova, Zh.A. Bekkozhdina, O.A. Aigunova CAREER GUIDANCE WORK AS PART OF THE TECHNOLOGY OF PEDAGOGICAL MONITORING.....	58
G.A. Abenova TEACHING NEOLOGISMS IN HIGHER EDUCATION.....	72
Zh.A. Baibatshayeva, K.T. Zhanuzakova APPLYING INNOVATIVE APPROACHES TO THE TEACHING OF ORAZBEK SARSENBAYEV'S PROSE IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	85
A.K. Bakazhanova, A.E. Sagimbayeva, R.A. Shokanov IMPROVING CHEMISTRY EDUCATION: COMPREHENSIVE INTEGRATION OF INNOVATIVE DIGITAL TOOLS FOR FUTURE CHEMISTRY TEACHERS.....	95
K.G. Balginbayeva, D. Mussa DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL SKILLS OF TEACHERS THROUGH AN INSTRUMENTAL AND METHODOLOGICAL PLATFORM: KEY ASPECTS.....	109
A. Bulshekbayeva, M. Suranshieva, Z. Beisembayeva, Zh. Asanhanova FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING (SEL) SKILLS OF FUTURE TEACHERS BASED ON INTERDISCIPLINARY INTEGRATION.....	123
A.Kh. Davletova, A.T. Nazarova, A.Kh. Kassymova, Zh.K. Zhalgasbekova, R.N. Shadiev METHODOLOGY FOR USING A DIGITAL EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL COMPLEX FOR DIFFERENTIATION OF TRAINING.....	134
R.A. Yeltinova, Zh.K. Nurbekova, K.M. Mukhamediyeva, G.Sh. Nurgazinova, Zh.B. Kopeyev CONTENT OF TRAINING A TEACHER OF INFORMATICS IN AUGMENTED REALITY.....	149
Sh. Zhanysbekova, G. Syrlybayeva DEVELOPING PRAGMATIC COMPETENCIES IN KAZAKH LANGUAGE TEACHING: EXPLORING EFFECTIVE METHODOLOGIES FOR STUDENT FORMATION.....	162
Zh.E. Zulpykhar, A.R. Serikbayeva, G. Nurbekova, K.U. Kariyeva, I.M. Sirojiddinova THE CURRENT STATE OF NETWORK TECHNOLOGY EDUCATION.....	178
B.Z. Kenzhegulov, Zh. Saidolkyzy, R.K. Amangaliyeva, D.A. Akhmetbay, P. Schmidt METHODS OF SOLVING COMPLEX TRIGONOMETRIC EQUATIONS IN ARTIFICIAL WAYS IN THE SECONDARY SCHOOL PROGRAM.....	194
G.R. Kochshanova, E.A. Aabykerimova, A.B. Turkmenbayev, B.T. Urbisinova, A.S. Omuraliev VIRTUAL CONSTRUCTOR AND STEM TECHNOLOGY AS A MEANS OF FORMING FUNCTIONAL LITERACY OF STUDENTS.....	212
A. Kuralbayeva, G. Piltin, G.N. Dikhanbayeva, A.Sh. Zhunissova EVALUATION OF READING INTEREST AND HABITS OF PROSPECTIVE PRIMARY SCHOOL TEACHERS: THE CASE OF KAZAKHSTAN.....	231

R. Salykov, M. Skakov, I. Usembayeva, Sh. Ramankulov, A. Choruh
INTERDISCIPLINARY STEAM TECHNOLOGY IN TEACHING: FORMS AND METHODS
OF TEACHING THE SECTION «ELECTRICITY AND MAGNETISM».....241

A.Y. Safargaliyeva
DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL EDUCATION: BASIC NATIONAL VALUES.....253

**A. Seitmuratov, A. Nurgalieva, S. Menlikozhaeva, D. Zharylgapova, M. Parmenova,
R.Zh. Mrzabayeva, A.B. Sakulova**
MODEL OF PREDICTIVE COMPETENCE OF MATHEMATICAL STRUCTURES
FOR PROFESSIONAL TRAINING OF MATHEMATICS TEACHERS.....269

M.K. Skakov, T.N. Dalabayev, A. Choruh, M.M. Nurizinova
THE METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR DEVELOPING THE SCIENTIFIC
RESEARCH COMPETENCIES OF FUTURE PHYSICS TEACHERS.....283

B. Tassuov, N.A. Niyetbayeva
EFFECTIVENESS AND FEATURES OF AN ELECTRONIC TEXTBOOK IN THE
LEARNING PROCESS.....295

A.A. Tautenbayeva, G.M. Kussainov, G.B. Turmukhanova, E. Curiel-Marin, B.T. Abykanova
SOCIAL NETWORKS AND WEB COMMUNITIES IN AN INTELLIGENT
EDUCATIONAL SYSTEM.....306

A.T. Tulebayeva, M.K. Aitimov, Sh.M. Maigeldiyeva, N. Yulduz
PHILOSOPHICAL AND DIDACTIC MOTIVES AND PEDAGOGICAL VIEWS IN THE WORKS
OF THE POETS OF THE LAND OF SYR (based on the works of Zhusip Yeshniyazuly).....324

D. Shrymbay, E. Adylbekova, H.I. Bulbul
OPPORTUNITIES TO IMPROVE THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS
THROUGH A MASSIVE OPEN ONLINE COURSE.....337

EKONOMICS

B.Kh. Aidosova, A.A. Makenova, A.Zh. Bukharbaeva, E.Zh. Ydyrys, N.S. Kusaeva
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF BEHAVIORAL
FINANCE.....349

R. Arzikulova, Zh. Kuatbekov, S. Temirkhan, Sh. Alimkulova, Ch. Nurgaliyeva
THE IMPACT OF «KAZMUNAYGAS» ON THE MARKET OF KAZAKHSTAN.....366

A.D. Assanova, L.Zh. Ashirbekova
TRANSPARENCY AND OPENNESS IN THE FUNCTIONING OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT AUTHORITIES IN KAZAKHSTAN.....380

Zh. Babazhanova, A.A. Tapalova, A.T. Melekova, N. Ibadildin, G. Mukina
PROBLEMS OF INCREASING THE QUALITY AND STANDARD OF LIFE OF THE
PEOPLE – A PRIORITY FACTOR OF THE NATIONAL ECONOMY.....390

A. Bodykova, Zh. Kydyrova, A. Shainurov, A. Alibekova, E. Temirbekova
GOVERNMENT SPENDING ON HIGHER EDUCATION IN CENTRAL ASIAN
COUNTRIES.....408

A. Bakpayeva, G. Ospanova, Zh. Bashieva, K. Tastanbekova, M. Nurgabylov, A. Nurgaliyeva
THE IMPACT OF GLOBALIZATION ON AGRICULTURAL MARKETS AND RELATED
TRADE RELATIONS.....420

E. Balapanova, A. Jussibaliyeva, Z. Dzhubaliyeva, A. Adilbayeva, Dyrka Stefan
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL EXPORT MARKETS.....432

B.M. Zhurynov
APPLICATION OF PROJECT MANAGEMENT TOOLS IN THE MANAGEMENT OF LARGE
NATIONAL HOLDINGS OF KAZAKHSTAN IN THE FIELD OF INDUSTRY.....445

Zh. Bulkhairova, A. Temirova, Sh. Seiitzhagyparova, Sh. Kapanova
SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS IN KAZAKHSTAN AT THE PRESENT
STAGE.....469

N. Gumar, G. Saimagambetova, Sh. Shalbaeva, T. Zholdasbaeva, L. Popp COMPARATIVE ANALYSIS OF METHODS FOR ASSESSING THE COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE REGIONAL ECONOMY.....	482
Z. Imanbayeva, M. Toktarova, M. Kushenova, R. Aitmanbetova, George Abuselide THEORETICAL ASPECTS OF THE APPLICATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN THE AGRICULTURAL SECTOR.....	498
A. Issaeva, D. Onaltayev, M. Nurgabylov, N. Chupryna, M. Bayetova THE ROLE OF YOUTH NON-GOVERNMENTAL THE ROLE OF STATE REGULATION IN THE MODERN ECONOMY.....	513
G. Kerimbek, A. Mashayeva, A. Alimbetov, G. Mussaeva, G. Kuanaliyeva STATE OF DEVELOPMENT AND ECONOMIC-LEGAL FOUNDATIONS OF THE TRANSIT-TRANSPORT SECTOR OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	528
A. Koval, A. Bekmagambetov, L. Shayakhmetova, Sh. Aitimova COMPARATIVE ANALYSIS OF THE CLASSIFICATION OF INDUSTRIAL AND INSURANCE RISK IN ECONOMIC ACTIVITY USING THE EXAMPLE OF THE USA AND CANADA.....	542
A.T. Kokenova, A.R. Shalbayeva, I.Yu. Khan, K.K. Baigabulova, A.O. Demeubaeva THE STUDY OF REGIONAL STRATEGIES FOR MANAGING THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	558
M. Mekin, T. Kurakbaeva, S. Serikbaev, Zh. Kairlieva, B. Kulbay IMPROVING THE SYSTEM OF STATE REGULATION OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITIES IN POST-SOVIET COUNTRIES.....	573
Y.T. Mengdikul, K.A. Utegenova, N.K. Sheken, D.A. Bekesheva, A.Z. Mashayeva CREATION OF A LOGISTICS SYSTEM IN THE RICE GROWING REGION OF KAZAKHSTAN AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL TRADE.....	588
B. Mubarakova, D. Urzalimova, A. Mussina, Z. Baishukurova, R. Yakudina DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISE AS A FACTOR OF INCREASING THE LEVEL OF EMPLOYMENT IN THE RK.....	603
G. Nurlikhina, M. Mekin, S. Serikbaev, B. Kulbay, S. Isagaliev STATE AND PROSPECTS OF MULTILATERAL COOPERATION BETWEEN KAZAKHSTAN AND RUSSIA.....	618
K. Satymbekova, M. Daurbayeva, V. Karibov, A. Raiymbekova, B. Korpaliyeva, Y. Uzun, A.A. Kuralbayev THE STRUCTURE OF MONEY MOVEMENT REPORTING AND THE BASIS OF ITS ANALYSIS IN THE COMPANY.....	636
A. Serikkyzy, A.S. Baktymbet, S.S. Baktymbet HUMAN CAPITAL ASSESSMENT IN THE CONDITION OF COMPETITIVENESS OF THE COUNTRY.....	650
K. Tastanbekova, A. Saparbayeva, S. Faizullina, A. Sarsenova, A. Issaeva, Hafez Abdo FEATURES AND SOCIO-ECONOMIC CONSEQUENCES OF THE INFLATIONARY PROCESS IN KAZAKHSTAN.....	665
Z. Tursynkulova, L. Omarbakiyev, A. Tuleeva, A. Abishova THE IMPACT OF TAX POLICY ON IMPROVING THE STANDARD OF LIVING OF THE POPULATION OF KAZAKHSTAN.....	680
N.A. Urzabayeva, Zh.A. Bekmurzayeva, Rab Nawaz Lodhi FORMATION OF A REGIONAL TOURISM PRODUCT OF THE MANGYSTAU REGION: A STRUCTURAL APPROACH.....	693
L.M. Sembiyeva, N. Shmygol, Zh.A. Shanaibayeva, G.K. Bekbusinova, A.Zh. Ismailova SOME ASPECTS OF THE REFORM OF THE EXPERT AND ANALYTICAL ACTIVITIES OF THE EXTERNAL STATE AUDIT BODIES.....	709

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Подписано в печать 29.02.2024.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

46,0 п.л. Тираж 300. Заказ 1.

*РОО «Национальная академия наук РК»
050010, Алматы, ул. Шевченко, 28, т. 272-13-19*